

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

Parliamentary Debates

KAMAR KHAS

Special Chamber

**PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGAL KEEMPAT
MESYUARAT PERTAMA**

K A N D U N G A N

UCAPAN DI BAWAH USUL BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN [P.M. 17]:

- **Kelewatan Pelaksanaan Cadangan Projek Menaik Taraf Jalan Bulatan Berungis ke Bulatan Mengkabong dan ke Pekan Tuaran, Sabah**
  - *YB. Datuk Seri Panglima Wilfred Madius Tangau (Tuaran)*(Halaman 3)

- **Desakan Menyegerakan Pelaksanaan Projek Menaik Taraf Jalan Persekutuan FT3210 dari Persimpangan Batu 9 ke Persimpangan Jalan Dato' Alias Termasuk Pembinaan Jejambat Merentasi Persimpangan Batu 9 dan Laluan FT3210 Hingga ke Pekan Batu 18, Cheras Daerah Hulu Langat, Selangor**
  - *YB. Datuk Haji Hasanuddin bin Mohd Yunus (Hulu Langat)*(Halaman 5)

**MALAYSIA
KAMAR KHAS
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGKAL KEEMPAT
MESYUARAT PERTAMA**

Rabu, 6 Oktober 2021

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

*[Tuan Yang di-Pertua **mempengerusikan Mesyuarat**]*

UCAPAN DI BAWAH USUL
BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN (P.M. 17)

**Kelewatan Pelaksanaan Cadangan Projek Menaik
Tarf Jalan Bulatan Berungis ke Bulatan
Mengkabong dan ke Pekan Tuaran, Sabah**

2.34 ptg.

Datuk Seri Panglima Wilfred Madius Tangau [Tuaran]: Tuan Yang di-Pertua, selaku Ahli Parlimen Tuaran, saya sudah berkali-kali bertanya tentang pelaksanaan cadangan projek ini di Dewan yang mulia ini dan kali terakhir saya dimaklumkan bahawa sejurus agensi pusat meluluskan peruntukan sebanyak RM45 juta daripada RM100 juta siling kos projek ini maka, pelaksanaan projek ini akan dimulakan.

Namun sehingga pada hari ini, tanda-tanda pelaksanaan projek ini belum ada. Sebagai peringatan, cadangan projek ini telah dipohon untuk kelulusan agensi pusat dalam *Rolling Plan* Keempat (2015) Rancangan Malaysia Kesepuluh. Manakala, skop projek ini melibatkan naik taraf jalan ada iaitu dua lorong dua hala kepada laluan empat lorong, dua hala sepanjang 3.7 kilometer mengikut reka bentuk piawaian JKR U5.

Tahun ini 2021, kita sudah masuk ke RMKe12 dan projek ini masih belum dilaksanakan. Ini bererti bahawa tidak ada apa-apa berlaku sepanjang RMKe-11 iaitu tahun 2015-2020. Saya mohon penjelasan apakah sebenarnya yang telah berlaku? Adakah kerajaan sedar pelbagai kesulitan yang dihadapi oleh rakyat, para pengguna jalan raya yang melalui jajaran ini di mana kesesakan jalan raya berlaku sepanjang hari. Pagi sesak, tengah hari sesak, petang pun sesak.

Sekurang-kurangnya 18,000 buah kenderaan melalui Jalan Berungis-Kota Belud dalam tempoh masa 16 jam. *Level of service* (LOS) sedia ada adalah pada tahap LOS F pada waktu puncak. Ini bermakna pergerakan trafik adalah di bawah 24 kilometer sejam, kalau mengikut piawaian, laluan ini mengalami kesesakan trafik yang teruk.

Anehnya ialah, Jajaran Pan Borneo dari Penampang-Menggatal akan berakhir di Bulatan Berungis. Selepas itu Jajaran Pan Borneo disambung bermula di Kampung Serusop menuju ke Kota Belud dan seterusnya ke Kudat. Ini bererti jajaran Lebuhraya Pan Borneo terputus dari Bulatan Berungis ke Serusop. Pertanyaan Tuaran ialah, apakah sebenarnya perancangan kerajaan untuk menyelesaikan masalah kesesakan jalan raya di Bulatan Mengkabong ke Bulatan Berungis?

Tuaran meminta supaya projek naik taraf Jalan Bulatan Berungis ke Bulatan Mengkabong dan ke Pekan Tuaran dapat diselesaikan secepat mungkin untuk memastikan agar masalah kesesakan jalan raya tersebut dapat diselesaikan secara tuntas. Sekian, terima kasih.

2.37 ptg.

Timbalan Menteri Kerja Raya [Datuk Arthur Joseph Kurup]: Terima kasih, Yang Berhormat Tuaran. Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, projek yang dimaksudkan adalah menaik taraf Jalan Berungis iaitu FT503 daripada Bulatan Berungis ke persimpangan Jalan Marabahai Spur, Tuaran di Sabah. Projek ini telah diluluskan dalam *Rolling Plan* Ketiga, Rancangan Malaysia Kesebelas.

Namun, projek ini belum dapat diteruskan pada waktu itu kerana skop naik taraf turut melibatkan kerja naik taraf jalan negeri iaitu Jalan Lama Tuaran. Unit Perancang Ekonomi di bawah Jabatan Perdana Menteri (UPE JPM) telah meminta kementerian ini untuk meneliti semula projek ini kerana peruntukan Persekutuan hanya boleh digunakan untuk pelaksanaan naik taraf Jalan Persekutuan sahaja. Lanjutan daripada itu, kementerian ini telah mengemukakan permohonan rayuan kepada UPE JPM untuk mewujudkan semula butiran projek ini di bawah RMKe-11 dengan mengeluarkan skop jalan negeri.

Walau bagaimanapun, UPE JPM dalam jawapan balasnya, tidak meluluskan permohonan rayuan tersebut dan telah mencadangkan supaya projek ini dimohon semula di dalam *Rolling Plan* Kedua untuk tahun 2022 di bawah Rancangan Malaysia Kedua Belas. Sehubungan dengan itu, kementerian ini telah mengangkat semula permohonan projek ini untuk kelulusan Agensi Pusat bagi *Rolling Plan* Kedua di bawah RMKe-12 dengan mengeluarkan skop naik taraf jalan negeri.

Kelulusan bagi cadangan projek ini sekarang tertakluk kepada pertimbangan agensi pusat yang dijangka akan diketahui selepas pembentangan Bajet oleh Kementerian Kewangan dalam sesi Dewan Rakyat yang akan datang. Sekian, terima kasih.

**Desakan Menyegerakan Pelaksanaan Projek Menaik Taraf
Jalan Persekutuan FT3210 dari Persimpangan Batu 9
ke Persimpangan Jalan Dato' Alias Termasuk Pembinaan Jejambat
Merentasi Persimpangan Batu 9 dan Laluan FT3210
Hingga ke Pekan Batu 18, Cheras, Daerah Hulu Langat, Selangor**

2.39 ptg.

Datuk Haji Hasanuddin bin Mohd Yunus [Hulu Langat]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Saya mengambil maklum;

- (i) kerja-kerja menaik taraf persimpangan di Pekan Batu 9, Cheras dan Laluan FT3210 ke Pekan Batu 14 yang telah diluluskan oleh EPU, Jabatan Perdana Menteri di bawah program pembangunan RP-2, Rancangan Malaysia Ke-11;
- (ii) surat daripada Kementerian Kewangan bertarikh 29 Jun 2018 dan maklum balas Mesyuarat JTPK, Kementerian Kerja Raya pada 30 Ogos 2018 supaya projek ini diteruskan secara tender terbuka, serta kerja-kerja reka bentuk akan dilaksanakan secara '*in-house*' dengan izin, oleh JKR; dan
- (iii) Mesyuarat Perbincangan Status Reka Bentuk diadakan pada 13 Mei 2019.

Namun jika projek ini masih ditangguhkan, pertambahan jumlah kenderaan setiap tahun, kenaikan nilai hartanah untuk tujuan pengambilan balik tanah, keadaan taburan hujan tidak menentu yang meningkatkan lagi risiko kekerapan banjir, kadar kemalangan jalan raya yang semakin meningkat akibat jalan sempit, serta beberapa masalah lain yang sudah berpuluh tahun tidak diselesaikan.

Soalan saya, adakah pihak Kementerian Kerja Raya akan mencadangkan Pendekatan Inisiatif Pembiayaan Swasta (PFI), *build-operate-transfer* (BOT) atau opsyen lain agar projek ini dapat dilaksanakan segera? Saya memohon pihak Kementerian Kerja Raya untuk memberi penjelasan berkenaan status untuk melaksanakan Projek Menaik Taraf Persimpangan di Pekan Batu 9, Cheras dan laluan FT3210 hingga ke Pekan Batu 14 dan 18 dalam kadar segera. Sekian, terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

2.41 ptg.

Timbalan Menteri Kerja Raya [Datuk Arthur Joseph Kurup]: Terima kasih Yang Berhormat Hulu Langat. Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, projek menaik taraf Jalan Persekutuan iaitu FT3210 dari persimpangan Batu 9 ke persimpangan Jalan Dato' Alias termasuk pembinaan jejambat merentasi persimpangan Batu 9, Cheras

daerah Hulu Langat, Selangor diberikan keutamaan bagi menyelesaikan masalah kesesakan di kawasan tersebut.

Projek ini telah diluluskan di dalam *Rolling Plan* Kedua di bawah Rancangan Malaysia Kesebelas dengan kos siling projek sebanyak RM320 juta. Kaedah pelaksanaan projek ini adalah secara reka dan bina. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, projek ini sebenarnya sudah mula pelaksanaannya dan bagi tujuan untuk mempercepatkan pelaksanaan projek ini, kaedah perolehan projek adalah secara tender terbuka prakelayakan.

Surat setuju terima (SST) untuk tawaran kerja kepada kontraktor telah pun ditandatangani pada 23 Julai 2021 dan tarikh milik tapak projek oleh kontraktor adalah pada 6 Ogos 2021. Skop kerja kontraktor bagi pelaksanaan projek ini merangkumi kerja-kerja reka bentuk, pengambilan tanah dan pembinaan fizikal dengan tempoh kontrak selama 45 bulan. Projek ini dijangka siap pada bulan Mei tahun 2025. Buat masa ini, status terkini pelaksanaan kerja adalah di peringkat kerja ukur dan kerja penyiasatan tanah untuk tujuan penyediaan reka bentuk terperinci serta penyediaan lukisan pengambilan tanah.

Sehingga 30 September tahun ini, status terkini kemajuan projek adalah pada 0.5 peratus dan mengikuti jadual yang telah ditetapkan. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih, Yang Berhormat Timbalan Menteri. Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat Kamar Khas hari ini ditangguhkan sehingga jam 2.30 petang, hari Khamis, 7 Oktober 2021. *Assalamualaikum* dan selamat sejahtera.

[Kamar Khas ditangguhkan pada pukul 2.44 petang]